

Перекладено за виданням OSAGASHIMONO WA

TOSHOSHITSU MADE by Michiko Aoyama

© Michiko Aoyama 2020. All rights reserved

Original Japanese edition published in 2020

by Poplar Publishing Co., Ltd., Tokyo.

Ukrainian language translation rights arranged with Poplar
Publishing Co., Ltd. through The English Agency (Japan) Ltd. and
New River Literary Ltd.

Art direction by Marianne Issa El Khoury/TW

Design and illustration by Anna Morrison

Ця книжка — художній літературний твір. Усі події, персо-
нажі, назви та імена є витворами уяви авторки або ж вигадані
й використані з художньою метою.

Перекладачка з японської Карина Чемерис

Головна редакторка Марія Курочкіна

Відповідальна редакторка Надія Гаркуша

Літературна редакторка Олена Ковалевська

Дизайнерка Олександра Бочкор

Коректорка Юлія Гашенко

Аояма МічікоА75 У пошуках істини завітайте до бібліотеки / Аояма
Мічіко ; пер. з яп. Карини Чемерис. — К. : АРТБУКС,
2026. — 256 с. — (Серія «Читати — модно!»).

ISBN 978-617-529-457-4 (укр.)

ISBN 978-617-529-458-1 (укр. ліміт. вид.)

ISBN 978-4-488-80301-8 (яп.)

УДК 821.521'06-31ISBN 978-617-529-457-4 (укр.)
ISBN 978-617-529-458-1 (укр. ліміт. вид.)
ISBN 978-4-591-16798-4 (яп.)© Карина Чемерис, переклад, 2026
© Видавництво «АРТБУКС», 2026
Усі права застережено**РОЗДІЛ ПЕРШИЙ**Томока, двадцять один рік, продавчиня
в магазині жіночого одягуСая написала мені в *Line*: «У мене з'явився хлопець».
«І який він?» — запитала я. У відповідь надійшло: «Лікар».Я поцікавилася, що він за один. Який у нього характер,
яка зовнішність — проте Сая це проігнорувала й назвала
тільки його професію.

Але ж лікарі бувають різні.

Можливо, це просто найшвидший і найзрозуміліший
спосіб когось описати. Назвав професію — і ніби прикрі-
пив ярлик. І справді, коли хтось каже, що він лікар, я мимо-
волі малюю в уяві певний образ. Сформований зі стерео-
типів чи власного досвіду.Цікаво, а як сприймають мою професію? Який типаж
із нею пов'язують? Чи здатні ті, хто мене не знає, відчутти,
яка я насправді?На екрані смартфона, подібному до неба блідо-блакит-
ному тлі, одне за одним з'являлися повідомлення з де-
тальним описом того, як вона познайомилася з тим хлоп-
цем на вечірці¹.Сая — моя подруга ще зі школи з рідного міста. Вона
й досі іноді мені пише, навіть після того як я переїхала

1 Вечірка для знайомств або гокон (合コン) — спеціальна зустріч,
яку організовують для чоловіків і жінок, що шукають романтичних сто-
сунків. — Тут і далі прим. пер.

до Токіо вчитися в коледжі, а незабаром знайшла тут роботу.

«Як життя, Томоко?»

Пальці завмерли над екраном. Мені нічого відповісти.

Хотіла написати, що мені нудно, але щойно ввела «н», автокорекція запропонувала слово «непогано». І я випадково відправила саме його...

Я працюю в «Едемі».

У названому раєм гіпермаркеті я у своїй робочій формі — чорній жилетці та спідниці-олівці — щодня сиджу за касою та обслуговую клієнтів. Навесні, влітку, восени — і взимку буду, бо зима вже наближається. Відколи я закінчила коледж і знайшла цю роботу, минуло пів року.

Листопад. У магазині працює обігрівач. Ноги в тісних туфлях-човниках і панчохах затерпли й спарились.

Мабуть, більшість жінок у формі на роботі мають майже однаковий вигляд. Але особливість «Едема» — коралово-рожева блузка. Такий помаранчево-рожевий, доволі теплий, м'який відтінок. На стажуванні нам казали, що його обрав відомий колорист. Ця барва яскрава й ніжна, а ще одна з причин — те, що «коралово-рожевий пасує жінкам будь-якого віку». І справді, це я помітила вже під час роботи.

— Фуджікі-сан², моя обідня перерва закінчилася. Тепер можете йти і ви, — підійшовши до каси, сказала Нумаучі-сан. Вона працює тут на пів ставки. Оновлена на губах помада волого сяяла.

Мене закріпили у відділі жіночого одягу. Нумаучі-сан — справжня ветеранка, працює тут уже дванадцять

років. Минулого місяця вона сказала: «Ось і минув день народження, тепер мій вік складається з однакових цифр!». Очевидно, їй не сорок чотири, але й не шістдесят шість. Мабуть, п'ятдесят п'ять, приблизно стільки ж, як і моїй мамі.

Коралово-рожева блузка, якщо чесно, їй пасує. Під час розробки уніформи врахували, що персонал — це переважно літні жінки, які працюють неповний день.

— Фуджікі-сан, останнім часом ти ледь встигаєш повертатися вчасно. Будь уважнішою, гаразд?

— Перепрошую...

Нумаучі-сан — головна серед працівниць на пів ставки, щось типу старости, яка стежить за порядком. Здається, вона завжди помічає якісь дрібниці, але оскільки в її словах немає нічого такого, то й заперечити важко.

— Я пішла! — ледь схиливши голову на знак поваги, я вислизнула з-за каси. Ідучи повз полиці, помітила розкиданий товар і вже простягнула руку поправити його, аж раптом мене зупинив голос:

— Гей, постривайте.

Я озирнулась і побачила покупчиню. Пані без макіяжу, приблизно віку Нумаучі-сан, у помітно зношеному пуховику та з пошарпаним рюкзаком на спині.

— Котрий з них кращий? — вона підняла й показала светри, які тримала в руках: буро-малиновий з V-подібним вирізом і коричневий з високим коміром.

На відміну від інших спеціалізованих магазинів, ми не маємо обов'язково першими підходити до покупців, і я завжди була вдячна за таке правило. Але якщо клієнт звертається, то мусимо відповісти.

Краще би просто проігнорувала безлад і йшла на свою перерву. Так я думала, розглядаючи светри, а потім сказала:

2 У японській мові «-сан» (さん) — це ввічливий суфікс, який додають після імені або прізвища людини. Він виражає повагу чи нейтральну чемність, його використовують у більшості повсякденних ситуацій, коли співрозмовники не перебувають у дуже близьких стосунках.

— Мабуть, цей... — і вказала на буро-малиновий. — Думаю, він ефектніший.

— Хіба? А чи не занадто він яскравий?

— Ні, якраз в міру. Та якщо вам більше до душі стримані кольори, то цей коричневий теж гарний, ще й шию зігріє.

— Але мені таки здається, що вигляд у нього доволі простий.

Ми далі вели цю безглузду розмову. Якщо в таких випадках запитати покупця: «Може, хочете приміряти?», у відповідь завжди чуєш: «Ні, дякую, не хочу заморочуватися». Я стримала бажання глибоко зітхнути й потягнулася до светра.

— Думаю, пані, цей колір вам неймовірно до лиця, — і щойно я це сказала, атмосфера змінилася.

— Справді? — вона довго дивилася на буро-малиновий светр, а тоді підвела голову. — Ну, то його, мабуть, і візьму, — відповіла.

А тоді стала в чергу до каси.

Коричневий светр із коміром я склала й повернула на полицю. Так з відведених сорока п'яти хвилин перерви минуло аж п'ятнадцять.

Я зайшла в комору через двері для персоналу, розминувшись із працівницею магазину молодіжного одягу. Її вишукана мохово-зелена з білим картата спідниця-кльош плавно колихалася.

Дівчата з магазинів на моєму поверсі теж гарно вдягнені. Мабуть, у щось із їхнього ж асортименту. Навіть звичайний «Едем» здається стильнішим, якщо тут працює кучерява дівчина у блузі в стилі кантрі.

Зайшовши спочатку до роздягальні, я взяла вінілову сумку з речима й попрямувала до їдальні для співробітників.

У меню були соба³, удон⁴, карі⁵, а ще комплексні обіди зі смажених страв, які змінюються щотижня. Я їла там кілька разів, а потім працівниця на видачі нагрубіятила мені, коли я вказала на помилку в замовленні, і мені стало важко туди повертатися. Відтоді зазвичай просто купую по дорозі на роботу і їм хліб з комбіні⁶.

Їдальня майоріла коралово-рожевим вбранням. Поміж ним то тут, то там можна було побачити чоловіків у білих сорочках чи працівників магазинів у більш сучасному одязі.

З-за сусіднього столика лунав гучний сміх. Там четверо працівниць на пів ставки весело й гучно обговорювали своїх чоловіків і дітей. Здається, їм справді добре разом. Для клієнтів я, мабуть, одна з них — частина команди «коралово-рожевих сорочок». Але, правду, ті жінки мене трохи лякають.

...Чи, може, справа в мені?

Я пішла працювати в «Едем» з однієї-єдиної причини: тільки від них я отримала пропозицію роботи.

Я подала своє резюме чисто для годиться. Так було не лишень з «Едемом». Я не маю якихось особливих вмінь,

3 Соба (そば) — традиційна японська локшина з гречаного борошна із характерним горіховим присмаком.

4 Удон (うどん) — товста пшенична локшина, яку зазвичай їдять з гарячим бульйоном.

5 Японське карі (カレー) — страва з м'ясом і овочами в густому, ароматному соусі, що потрапила до Японії завдяки британським морякам, які служили в Індії. На відміну від індійського варіанту, японське карі має м'який, трохи солодкуватий смак і часто подається з рисом як домашня страва.

6 Комбіні (コンビニ, від англ. convenience store) — це японські цілодобові мінімаркети, відомі зручністю та великим вибором товарів. У них можна купити готові страви, напої, солодоші, засоби гігієни, а також скористатися послугами на кшталт оплати рахунків, банкоматів чи доставки посилок.

тому думала, що байдуже, куди влаштовуватись. Аби взяли. Я відчувала втому після тридцяти провалених співбесід в інших компаніях, але вирішила, що далі роботи вже не шукатиму й подамся сюди. Тоді мені була важливіша можливість далі жити в Токіо.

Хоча, якщо чесно, я ніколи не мала грандіозних планів. Просто не хотіла повертатися в село. У моїх рідних краях, далеко звідси, куди не глянь — самі рисові поля. До єдиного комбіні на головній вулиці — п'ятнадцять хвилин машиною. Журнали туди надходили із запізненням на кілька днів, кінотеатрів і торгових центрів узагалі не було. Як і ресторанів — лише одне-єдине кафе з наборами комплексних обідів. Це все мені остогидло ще із часів середньої школи, і я тільки й мріяла якомога швидше звідти поїхати.

Неабиякий вплив на мене справили мелодрами на чотирьох доступних нам каналах. Я вірила, що варто перебратися до Токіо — міста, де є абсолютно все, — і я зможу жити, як актриси. Саме тому старанно вчилася, щоб потім скласти іспити до токійського коледжу. Та щойно приїхала до Токіо, зрозуміла, що це величезна ілюзія. Утім, у ньому, хай де ти є, завжди знайдуться комбіні за п'ять хвилин пішки, а потяги на станціях приїжджають щотири хвилини. У цьому плані Токіо — справжнє місто мрій. Усе необхідне, від побутових товарів до готової їжі, можна знайти в будь-який час і на кожному кроці. І я вже звикла до такого зручного життя. З-поміж усіх відділень «Едема» в Канто⁷ мене призначили в магазин усього за одну станцію від дому, тому дорога на роботу — не така велика проблема.

Та іноді я мимоволі замислююся: а що буде далі?

⁷ Канто (関東) — це географічний регіон на сході острова Хонсю, до якого входять Токіо та прилеглі префектури. Він є головним економічним, політичним і культурним центром Японії.

Той запал, з яким я вирішила їхати сюди, і буря емоцій від того, що мрія здійснилася, давно розвіялися, мов дим.

Мало хто зі школярів з мого рідного села вступає до Токіо. Мені всі казали: «Як круто!» — і я, окрилена, рвонула туди, але крутою врешті не стала зовсім.

У мене немає ані мрій, яких би я прагнула, ані речей, які приносили б мені радість, ані коханого. Є тільки бажання не повертатися до важкого життя в селі, бо там я вже нічого не ладна досягнути.

Можливо, я залишуся в «Едемі» й десь тут переживу старість — без цілей, без мрій, просто поміж коралово-рожевих сорочок. У суботу й неділю я на роботі, тож бачитися з друзями виходить рідко. Мабуть, це одна з причин, чому в мене немає хлопця.

Змінити роботу.

Час від часу такі думки зринають у голові. Та мені здається, що для цього потрібні надзвичайні зусилля, а сил щось робити я в собі знайти не можу. Так, мені елементарно бракує сил. Навіть скласти резюме здається чимось аж надто складним.

Та і якщо після закінчення університету мене взяли працювати лише в «Едем», то чи знайдеться робота, на яку мене візьмуть уже з досвідом?⁸

— О, Томоко-чян⁹, — озвався до мене, тримаючи татю в руках, хлопець з магазину оптики ZAZ.

⁸ У Японії зміну роботи традиційно вважають незвичайним явищем, адже здавна панує ідеал довічного найму. Побутує думка, що працівник має залишатися лояльним до своєї компанії від моменту закінчення університету до виходу на пенсію, що символізує відданість і стабільність.

⁹ «-чян» (ちゃん) — це зменшувально-пестливий суфікс, який додають до імен дітей, близьких друзів, домашніх тварин або людей, до яких ставляться з ніжністю. Його часто використовують у неформальному спілкуванні.